

Samenvatting

Het college legt aan de raad een geactualiseerd beleidskader voor actieve cultuurparticipatie voor. Dit beleidskader kan, na vaststelling door de raad, ingezet worden als evenwichtig instrument voor de ondersteuning van de amateurkunsten enerzijds en het aanjagen van talentontwikkeling en nieuwe initiatieven anderzijds. Daarbij kiest het college voor een aanjagende en verbindende rol van onze cultuurinstelling Centre Céramique – Kumulus – NHMM. Maar ook de energie van onderop uit de stad krijgt volop nieuwe kansen.

In plaats van nieuwe regelingen toe te voegen worden de bestaande subsidieregelingen via dit kader veel gericht ingezet op de nieuwe uitdagingen, zonder het bestaand cultureel vermogen van ons rijke verenigingsleven te veronachtzamen. Zo wordt niet alleen het cultureel klimaat van Maastricht duurzaam versterkt: ook de kansen om de sociale cohesie en de aantrekkelijkheid van Maastricht te versterken worden gegrepen.

Beslispunten

Het College wordt gevraagd:

1. Akkoord te gaan met de 'Actualisering beleidskader voor actieve cultuurparticipatie';
2. Dit beleidskader ter vaststelling voor te leggen aan de raad.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 11 december 2018:

Conform.

1. Aanleiding

Er zijn twee aanleidingen:

In het bestuursakkoord '*Maastricht Onbegrensd en Ontspannen*' gaat versterkte aandacht naar de wijze waarop de Maastrichtenaar zich cultureel kan uiten en hoe de Gemeente Maastricht daarin een proactieve rol kan spelen via beleid en uitvoering. De balans tussen wonen, leven en werken wordt in het akkoord ook vertaald in goed werkende voorzieningen voor verenigingen, het verbinden van amateurs met professionals, het stimuleren van talentontwikkeling en een verbreding en internationalisering van het publieksbereik. Deze 'ontmoetingen in de kunst' verdienen het in het hart van beleidsontwikkeling en – uitvoering te staan.

Ons recent onderzoek naar de cultuurparticipatie in Maastricht vraagt om een bredere kijk op het beleid voor cultuurparticipatie: het culturele speelveld is de laatste vijf jaar sterk verrijkt met nieuwe initiatieven en praktijken. Anderzijds timmert ook de gemeentelijke instelling Kumulus/Centre Céramique/Natuurhistorisch Museum Maastricht in zijn transitie hard aan de weg als relevant centrum voor actieve cultuurparticipatie.

2. Context

Maastricht kan al sinds jaar en dag bogen op een uitgebreid beleid ten aanzien van de amateurkunsten en van de actieve cultuurcultuurparticipatie. Enerzijds is er de bestaande structurele en projectmatige ondersteuning van de amateurkunsten in de stad. Anderzijds is onze eigen cultuurinstelling Centre Céramique, Kumulus en NHMM nog steeds de centrale plek voor talentontwikkeling en voor de praktische ondersteuning van de amateurkunsten.

De wijze waarop de Maastrichtenaar zich cultureel uit is echter flink veranderd in de laatste decennia: oude verbanden worden vervangen door nieuwe vormen, de stad internationaliseert in rap tempo en het potentieel om via amateurkunsten de leefbaarheid van de stad, in het bijzonder in de buurten, te vergroten kan nu ingezet worden in relatie tot andere beleidsdomeinen.

Deze evolutie past in een bredere tendens die we ook elders in Nederland en daarbuiten kunnen vaststellen: actieve cultuurparticipatie wordt een onmisbaar onderdeel van een inclusieve, aantrekkelijke stad. Dit geactualiseerd beleidskader speelt hierop in.

3. Gewenste situatie

De amateurkunsten en alle vormen van actieve cultuurparticipatie vormen een belangrijke toevoering voor een sterk en uitdagend cultureel klimaat. Amateurkunst in de brede zin staat midden in de samenleving. De verbindende kracht, de zingeving en de impact op sociale cohesie, maar ook op de geestelijke en lichamelijke gezondheid kunnen niet overschat worden. Kunst en cultuurbeleving en de actieve deelname eraan vormen een belangrijk onderdeel van het individueel en collectief welbevinden. Zij dragen bij aan een sociale en saamhorige stad, conform de ambities van het coalitieakkoord.

Met dit beleidskader streeft het college naar verbreding en verdieping van dat klimaat en naar nieuw publiek. Hoe spelen we via het aanbod in op de veranderende samenstelling van de bevolking en hun participatie aan cultuur? En hoe combineren we het stimuleren van die nieuwe vormen en initiatieven met het in stand houden van (de kracht van) het *bestaande* amateurleven?

Talentontwikkeling is daarbij een belangrijke sleutel: het stimuleren van creatief vermogen, het ontwikkelen van talent staan hier centraal. Regie op talentontwikkeling, individueel en collectief (in het bijzonder van jongeren) blijft nog achter in Maastricht. Via dit beleidskader willen we de jongeren én de ouderen van Maastricht beter in positie brengen om hun talenten om te zetten in creatieve activiteiten.

De betere waardering van de bijdrage van de amateurkunsten aan de sociale cohesie in de stad en aan de verkleining van de tweedeling in de Maastrichtse samenleving is een ander belangrijk doel: hoe stimuleren we initiatieven van onderop, uit buurten en *community arts*? Hoe maken we al die mooie ontwikkelingen veel beter zichtbaar?

Het beleidskader actualiseert onze beleidsinstrumenten en verbindt daarbij de initiatieven in de stad met de nieuwe rol van onze eigen cultuurinstelling voor actieve cultuurparticipatie Centre Céramique, Kumulus en NHMM. Deze rol is vastgelegd in de geactualiseerde missie en visie, die separaat aan college en raad wordt voorgelegd. Het beleidskader beweegt zich binnen de structureel beschikbare middelen en binnen de klijlijnen van de bestaande subsidieverordeningen, maar zet die op een andere wijze in. Geen complete omkering van waarden of doelen, wel een aanpassing aan de nieuwe kansen en praktijken, waarbij ook de stad en de stedeling beter in positie worden gebracht om actief bij te dragen aan onze ambities op dat vlak.

In hoofdstuk 3 van het beleidskader worden alle voorstellen samengevat. Daarbij wordt ook de wens uitgesproken om sectoroverstijgend verbindingen te leggen en kansen te grijpen, in het bijzonder voor het cultureel *empoweren* van de Maastrichtenaar. Die verbindingen zijn niet 'af te dwingen' via beleidskaders, maar moeten door middel van integraal denken en handelen tot stand komen. Dit beleidskader is als het ware een uitnodiging naar alle sectoren en disciplines om samen op te trekken en effectief beleid tot stand te brengen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

In hoofdstuk 3 punt 4 wordt het nieuwe financiële kader vanaf 2019 samengevat.

De voorstellen in het beleidskader vertrekken van de op de cultuurbegroting beschikbare middelen voor amateurkunsten en actieve cultuur van € 480.000 enerzijds en van de extra ruimte van € 140.000 (uit de decentralisatie-uitkering) op de cultuurbegroting die vanaf 2019 inzetbaar wordt anderzijds.

Voor de inzet van de reeds bestaande middelen (€ 480.000) verandert er niets: die blijven we inzetten op:

- Boekjaarsubsidies verenigingen;
- Subsidieregeling Projectsubsidies Amateurkunsten;
- Voortzetting praktische facilitering Amateurkunsten door Kumulus.

Op de cultuurbegroting is vanaf 2019 € 140.000 extra beschikbaar uit de decentralisatie-uitkering van het Rijk voor de duurzame ondersteuning van amateurkunsten en de actieve cultuurparticipatie.

Deze middelen komen bovenop de huidige middelen die jaarlijks ingezet worden binnen de begroting cultuur.

Van deze extra structurele middelen vanaf 2019 zal € 70.000 toegevoegd worden aan het budget voor projectsubsidies amateurkunsten en ingezet worden op de drie hoger beschreven uitdagingen:

- nieuwe verhalen en nieuw publiek (verbreding en verdieping);
- talentontwikkeling (vaardigheden en cultureel vermogen);
- verzilveren van maatschappelijke meerwaarde (relevantie en impact).

De ervaring van de subsidieregeling Innovatieagenda Cultuur leert ons immers dat er veel energie in de stad zit, die door een verruiming van het projectenbudget beter gefaciliteerd kan worden. Hiermee wordt voortgebouwd op de innovatieagenda cultuur, zonder nieuwe claims en zonder nieuwe subsidieregels en regeldruk. Het college formuleert jaarlijks telkens de tenders voor deze drie uitdagingen, conform de geldende subsidieregeling.

De andere helft (€ 70.000) van de extra ruimte wordt ingezet via Centre Céramique, Kumulus en NHMM: onze eigen cultuurinstelling krijgt deze middelen geormerkt met de opdracht om de stimulering van de actieve cultuurparticipatie in de haarvaten van de stad en samenleving actief op te pakken. Deze middelen worden gekoppeld aan de vernieuwde functie van intendant amateurkunsten bij Centre Céramique. Kumulus en NHMM.

Naast deze cultuurmiddelen zal de inzet uit middelen van andere beleidsterreinen (bijv. jeugdbeleid) tot versterking van de financiële impuls kunnen leiden. En ten slotte zal gestreefd worden om bij landelijke fondsen voor onze acties voor cultuurparticipatie *matching* te verkrijgen voor de jaren 2019 en 2020.

Samenvatting van het nieuwe financiële kader vanaf 2019:

Soort	Bedrag (in €)
Boekjaarsubsidies verenigingen (uitvoering bestaande subsidieverordening)	320.000
Bestaande subsidieregeling projectsubsidies amateurkunsten: 30.000 bestaand + 70.000 extra middelen Dekking € 70.000: uit decentralisatie-uitkering	100.000
Voortzetten praktische facilitering verenigingen (logistiek, kunstactiefhal)	130.000
Impuls nieuwe rol CC/Kumulus/NHMM Dekking: extra middelen uit decentralisatie-uitkering	70.000
Totaal	620.000

Collegevoorstel

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

De actualisering van het beleidskader bouwt voort op de brede input die reeds 2015/2016 is opgehaald bij de consultatie (cultuurdialogen) van de verenigingen in de stad, en op de ervaringen, opgedaan bij de toepassing van de subsidieregeling Innovatieagenda Cultuur in 2017 en 2018. Vooral die laatste regeling leert ons dat er een groot potentieel is in de stad voor nieuwe initiatieven in cultuurparticipatie, die ondersteuning verdienen. De bestaande ondersteuning van de amateurverenigingen wordt daarbij niet stopgezet, maar gaandeweg 2019 zal met die verenigingen onderzocht worden hoe die verenigingen directer gewaardeerd kunnen worden voor hun streven naar excellentie en voor hun sociale impact.

Daarnaast is dit kader afgestemd met de directie van Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum.

11. Voorstel

Het College wordt gevraagd:

1. Akkoord te gaan met de 'Actualisering beleidskader voor actieve cultuurparticipatie';
2. Dit beleidskader ter vaststelling voor te leggen aan de raad.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na het besluit van het college wordt dit geactualiseerde beleidskader voorgelegd aan de raad in de Stadronde (zie rondebriefje). Vervolgens kan met de opgehaalde input uit de stad en uit de raad het voorstel aangescherpt worden. Na vaststelling door de raad wordt het beleidskader uitgevoerd.

Collegevoorstel